

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Vladni epilog.

II.

Dokaza, ki ju je oficijozus v »Pol. Corr.« navel s triumfujočim licem o nanišljeni nepristranosti vlade oziroma na stvari in dogodke v deželi Goriški, sta res klasična in bilo bi zares greh, ako bi tema dokazoma ne posvetili nekoliko pozornosti svoje.

No, predno ustrežemo tej novinarski dolžnosti svoji, se moramo pobaviti nekoliko s povdarjanjem oficijozusa, da je bil političski pomen obiska cesarjevega še posebno akcentuiran s tem, da je vladarja spremljal tudi gospod ministerski predsednik Körber. Avtor vladnega epiloga je hotel menda povdariti, da tako spremljanje po ministerskem predsedniku ni običajno o slavnostih, ki nimajo političkega pomena. Navzočnost gospoda Körberja naj velja torej v posebno potrdilo, da jubilejne slavnosti v Gorici niso imele le spominskega pomena, ampak tudi političkega, ker se je prvi svetovalec krone hotel o tej priliki osebno obvestiti o političkih in gospodarskih razmerah v deželi. To da je seveda tudi storil. Stopil je v dotiko z vodilnimi osebami obeh strank. In glej: oficijozus bi zahteval že od nas, naj bomo uverjeni, da vse razmere v deželi, vsi vzroki vročim bojem mej obema narodnostima in stagnaciji v delovanju deželnega zbora leže pred gospodom Körberjem kakor odprta knjiga! Sedaj ve vse, sedaj mu je jasno in kar zaupajmo naj gospodu ministerskemu predsedniku, da nam zvari eliksir, ki ozdravi vse goriske rane, sanira razmere in dovede do dobrih razmer mej obema narodom in njiju voditelji.

Iz te čuše oficijozne opojnosti naj bi srebal mi z vso naslodo in se — omamili! Naš narod na Goriškem [pa naj se nikar ne da omamiti, kajti vladni epilog naj pripoveduje komur hoče, od nas pa naj ne zahteva prazne vere, da bi se mogel kdo v dveh dneh obvestiti o toli kompliciranih razmerah, ko so interesi v tako hudem navskrižu! In ne le interesi obeh narodnosti, ampak tudi — kar še najbolj okužuje razmere — interesi klik in osebni motivi pocamičnih mogotcev. Za proučevanje takih razmer in ustvarjanje zares objektivne sodbje treba časa, katerega pa ne moreta dati dva kratka slavnostna dneva, ki sta vrhu vsega posvečena — slavnostim!

Da je gospod ministerski predsednik imel kratke pogovore z možmi iz obeh tabo-

rov in da so se v teh pogovorih tako rekoč leté omenjale tudi razmere in spori v deželi, to verujemo radi; ne verujemo pa, da bi si bil gospod Körber mogel ustvariti jasev koncept o teh razmerah. Mi smo uverjeni marveč, da se bo g. ministerski predsednik tudi v bodoče zanašal na poročila onih, ki so mu poročali dosedaj in katerih poročila so bila takja, da je osreduja vlada delala greh za grehom, krivico za krivico oziroma na deželo Goriško. Res obžalovati moramo torej, da nam vladni epilog ni povedal, kaj je gospod Körber govoril voditeljem obeh strank, iz česar so isti mogli dobiti utis — kakor trdi vladno blagovestje v »Pol. Corr.« —, da sedanja vlada rada ustreza opravičenim narodnim željam ter da polaga veliko važnost na harmonično sodelovanje obeh narodnosti na gospodarskem polju?! Obžalovati moramo, da nam vladno blagovestje ni povedalo, na kaj je oprta nada, da so ti dnevi izdatno povspestili to sporazumljenje?! Ker nam oficijozus ni povedal tega — kajti to, da je gospod ministerski predsednik blagoizvolil govoriti s par odličnjakov z obeh strani, se nam ne vidi še epohalen čin za ustvaritev dobrih razmer —, nam tudi ne gre pa v glavo insinvacija oficijozusova, da moramo biti hvaležni gospodu Körberju. Dolžnost hvaležnosti pride še le tedaj, ko bomo videli dejanj od strani vlade v ta namen, da razmere postanejo drugačne, — nego so.

O tem pa prihodajči.

Umetniška razstava v Ljubljani.

(Imenik razstavljalcev.)

(Dalje.)

Grošel Josip, kipar v Seleh na Goranjskem, je poslal na razstavo »Madono« v navadni običajni podobi. —

Gvaiz Anton, slikar in učitelj risanja v Gorici, kaže se nam kakor portretist, žanrist, pokrajinar, slikar evetlie in tihožitja ter letnih časov. Njegove slike, zlasti plein-airistični pokrajinski prizori, n. pr. »Motiv iz Renč«, »Jablane v cvetju« in »Motiv iz Kozlje pri Ljubljani«, imajo kaj prozoren, lahko ten, mehak in topel kolorit, dočim je osrednji sneg na njegovih »zimskih« slikah pretežak in prejednoličen! V slikanju snega in zimskih krajinskih motivov, vedut in panoramskih razgledov je pač jedini — Vereščagin nedosežen mojster! —

klala je celó petelina, kar se morda do onega dne še ni bilo zgodilo pri Kočarjevih.

Vaške ženece pa so si šepetale: vidiš, kaka gospa je Kočarjeva Marijana...

Vidiš, vidiš, kdo bi bil si mislil...

In Kočarjeva Marijana je bila res oblečena tako, da so se mogle čuditi te priproste ženece, katere navadno niso nosile drugega, nego krila iz kotonine.

Marijana je bila res cela gospa! Prišla je domov, ne morda iz ljubezni do svojecev, ali iz ljubezni do rodnega kraja. O, nikakor ne! Ona je prišla domov največ le radi tega, da se pokaže, kaka gospa da je, a poleg tega je imela tudi neki drugi postranski namen...

Ona je bila prišla v Trst kakor služkinja in tu se je kmalo pokvarila, da je zgubila vsaki čut moralnosti in dostojnosti... Padala je nižje in nižje, dokler je ni nekega dne pokril oni glasoviti del mesta tržaškega...

Nekega dne pa je zapustila oni temni del mesta in šla je ter živela »na vero« s človekom, ki je bil kakor ona...

Živela je, kakor jih živi na stotine in na tisoče drugih... Da bi laglje izhajala, sprejemala je na stanovanje in hrano tudi dekleta, ki so prihajala z dežele iskat službe in samo ob sebi

Horvat Fr., slikar v Gornji Radgoni, je poslal po otvoritvi razstave 1 portret in 1 tihožitje, po katerima se ne da še izreči sodba o njegovem ostalem umetniškem delovanju! —

Jager Ivan, arhitekt na Dunaju, je marljiv proučevalec in nabiratelj slikovitih, pestrobojnih — slovanskih motivov, o čemer nam je lep, vzgleden dokaz v ljubljanski »Narodni kavarni«, ki je slikana po njegovih navodilih! Na razstavi je dal na ogled izvirne načrte za razne knjižne platnice. —

Jakopič Rihard, slikar v Ljubljani, zastopa na slovenski umetniški razstavi, rezel bi, najmodernejšo strujo koloristiških eksperimentacij, v katerih z nekakšno naslodo skuša gigantsko-smele, predrzne vzlete! Poleg prirojenega mu čuta za žive, žare, pisane barve in njihove tajnostne spremenjave, ima krepkostasni mladenič bogat zaklad poezije v svoji duši, kateri pa, žal! kakor marsikateri lirični pesnik, ne more dati pravega, jasno-zvonečega izraza! Koliko milobnega, pesniškega razpoloženja (Stimmung) je n. pr. v njegovih pokrajinskih motivih, zlasti: »Po tonu solnea«, (št. 40), »Po večernem solneu« (št. 42) »Ribnjak v mraku«, to opazi in čuti le s pesniškimi slutnjami navdahnjeni človek! In pa v tistem njegovem »Veslaču« (št. 95), ali pa na »Portretu« (št. 50), — kolik bahanal opojljivih, heterogenih barv in kontrastujočih tint, odsevov in spreminjajočih se nians! Plastični hrbet, zlasti pa leva rama »Veslačeva« — kakó žari v intenzivni polnolučni osvetljavi! Ta predrzoviti, uprav provokatorični barvni naskok na naše utrujene medlosojne oči je najprivlačnejša točka vse razstave, kateri se ne more z lépa izogniti nobeden njenih obiskovalcev, kakor je tudi naš Jakopič jedini slikar, ki se je osmelil razstaviti takozvane aktove študije po živih, človeških modelih (št. 39 in 53.)

Jama Matija, slikar v Monakovem, je drugi naš impresionist, z bistrim pogledom za slikovito razmerje in vzajemno prelivanje luči in teme, osvetljave in sence. Njegove slike so več ali manje zgolj produkti takozvanih lučnih učinkov in ostro očrtanih prehodov z bliščega sijaja v polno, bojno, sočnoseno obratno plat dotičnega predmeta! To je kaj zgovorno izraženo v sliki »Na trgu«, (št. 140) in »Pred Souvanovim skladiščem«! Na sliki: »Pri obedu« (št. 139) pa se je naš Jama pokazal velenadarjenega humorističnega žanrista! Ti trije otroci, po svoji vnanosti

umevno je, da je tudi skrbela, da so ta dekleta dobila službe; a ni delala tega morda iz skrbi za blagor teh deklet, ampak iz skrbi za svoj žep, ker je od gospodinji, katerim je preskrbela služkinje, dobivala nagrado; a dobivala je plačilo seveda tudi od služkinj, katerim je preskrbela službe. Na tak način je bil pri njej kmalo nekaj zavod za posredovanje se, seveda — brez koncesije. Marijan pa se je dobro godilo pri tem...

Pred kratkim je začela pomisljati, da bi šla enkrat pokazat se v svojo vas. Kar je prišla k njej soproga bogatega trgovca in se jej priporočila, naj jej preskrbi mlado in nepokvarjeno sobarico. Obljubila je je ob enem bogato nagrado, ako jej poskrbi sobarico, ki bo po njeni misli. To je bilo za Marijano kakor nalašč. Mislila si je: dobro, pojdem domov in tu se že dobi kako mlado deklet. Tako se lahko pokažem doma — na tuje stroške...

A čim je prišla domov ter ugledala svojo nečakinjo Miciko, je bil že storjen nje sklep, da pridobi svojega brata in svakinjo za to, da pustita svojo hčerko v Trst...

(Pride še.)

toli različnega značaja, so skladno vbrani ter cet, katerega prešinja jedno ter isto čuvstvo — jedilne slasti! —

Kobilec Ivana, prva naša slikarica, je porejena tu v Ljubljani, živi pa večinoma izven svoje domovine: na Dunaju, v Monakovem, v Zagrebu, v Parizu, poslednjo dobo v Sarajevu. Ona je, da-si ženska, prva izmed vseh novejših slikarjev v Slovenii priredila razstavo zbranih svojih del že pred nekaterimi leti! Tudi na I. skupni slovenski umetniški razstavi zdaj v Ljubljani je kaj častno nastopila, kakor to dokazuje seznamek razstavljenih umetnin od št. 1 do 7 ter št. 80. Njena velika slika »Po leti« je bila razstavljena že drugod: v Pragi, v Monakovem in menda tudi v Parizu in portret jugoslovanskega apostola, Strossmayerja, katerega je svetovnoznani naš Mecen sam naročil ter mestu ljubljanskemu podaril, dela jej vso čast v veliki dvorani »Mestnega doma«!

(Pride še.)

V Trstu, dne 6. oktobra 1900.

Pozdrav metropoli slovenski.

Jutri zjutraj za rano se odpelje iz Trsta v Ljubljano poseben vlak z izletniki! Mnogi so se čudili, kako da ravno naš list s toliko vneto propagira idejo izleta v Ljubljano na umetniško razstavo, ko vendar razmere med voditeljnimi krogi tržaških Slovencev in onimi v Ljubljani — na obeh straneh — niso najprijetnejše in padajo tu pa tam jako pikre besede. Mi pa se čudimo onim, ki so se čudili nam. Čudimo se, da se ne umejo našega stališča, katerega se držimo tako krčevito, kakor se drži značaj človek stvari, o kateri je uverjen, da je — dobra! Saj ravno zato prihajamo mi v navskrižje z rojaki v osrednji pokrajini slovenski, ker ne moremo umeti, zakaj naj ne bi — kraj vseh družih diferenc — delali skupno, kjer gre za stvar, ki nam mora biti skupna, ako res ljubimo rod svoj!!

Blaginja, napredek in vsestranski razvoj našega naroda — to je menda program nas vseh. Le glede poti, po katerih naj bi prišli do cilja, gredo menjenja navskriž. Temu se ne čudimo, niti ne obžalujemo tega, ker je naravno. Razvoj vseh narodov se je vršil tako. Tudi mi Slovenci ne moremo biti čudo, ki bi delalo izjemo.

Ali, kar želimo v svojem narodnem čutstvu, je, da bi bili zložni na delu, kjer smo lahko zložni brez škode za svoje politično prepričanje in v najizdatnejše povspesevanje našega kulturnega napredka. Ta misel je vodila nas, ko smo pomagali propagirati idejo izleta v Ljubljano na umetniško razstavo, ta misel sprovede jutri tudi naše izletnike v metropolo slovensko. V pri vrsti na polju umetnosti nam je lahko torišče skupnega delovanja, z deli slovenskega uma se moramo ponašati vsi, pred velikostjo božanstvene umetnosti morajo utihniti politične borbe. Naši izletniki ne bodo gledali v Ljubljani političskih strank, ampak veselili se bodo in divili temu, kar so nam ustvarili od stvarnika oblagodarjeni umetniki naši v čast in povzdigo našega naroda pred civiliziranim svetom; veselili se bodo, da je tudi Slovenec začel s plemenitim tekmovanjem na tej strani človeške kulture in civilizacije.

Pa še nekaj je, ki vabi obmejne Slovence, da radostnim sreecem poletje jutri v Ljubljano: želja, da vidijo, in pozdravijo in da se prepričajo o razvoju in razcvitu naše slovenske metropole! Ta želja je jako veselo znamenje; priča nam, da vsa odurnost političnih odnošajev ne more preprečiti, da ne bi vedeli in se zavedali, kaj je narodu njegga središče! Hramoma slo-

P O D L I S T E K

Zgubljeno življenje.

Slika: Slavoljub Podslapinsky.

I.

Pri Kočarjevih na Koritnici so imeli danes gostijo. Pri dimniku se je kadilo, da je bilo kaj. Cvrli so, da se je razširil prijeten vonj po vsej vasi, in onim, ki so hodili mimo Kočarjeve hiše, so se kar sline cedile, ali kakor bi rekli z drugimi besedami: delala se jim je skomina. Pri Kočarjevih so res pripravljali imenitno večerjo. In kako tudi ne! Marijana, Kočarjeva sestra, je prišla domov. Do sedaj je bivala v Trstu in je ni bilo že več let v rodno vas. In danes je prišla po dolgih letih zopet enkrat domov, a kar je glavno, ni prišla prazna, marveč je prinesla s seboj za Miciko, 18-letno Kočarjevo hčerko, lepa svilenó ruto, za Kočarico veliko zimsko ruto, in svojega brata Jakoba, to je Kočarja, seveda tudi ni pozabila...

Bili so torej vsi veseli njenega prihoda in Kočarica si je prizadevala, da svoji svakinji na čast napravi imenitno večerjo. Za-

venske umetnosti, umetniški razstavi in slovenskemu gledališču ter naši Ljubljani, glavi in srcu naroda, velja naš obisk!

Pozdrav torej metropoli slovenski!

Imenovanje gospoda pl. Rubellija. »Slovenski Narod« je posnel, kar smo rekli mi o tem gospodu, najnovejšem okrajnem glavarju na Kranjskem. Obžalujemo pa, da ni posnel tudi uvoda in zaključka našega entrefileta, da bi vedeli njegovi čitatelji, da smo tudi mi pritrčili načelu, da narodu ni smeti usiljevati tujih uradnikov, da smo obžalovali, da gospod pl. Rubelli ni imenovan za Primorsko, kamor bi sodil po vsej kvalifikaciji svoji, ter da smo le popravili karakteristiko, ki jo je — gotovo ne dobro informovan — podal »Slov. Narod« o gosp. pl. Rubelliju. S tem pa smo, bi menili mi, le koristili dobri stvari. Imenovanje je izvršeno, to je dovršen čin. V interesu dobre stvari je torej, ako smo dali pojasnila v ta namen, da po krivem domnevanju glede lastnosti novega okrajnega glavarja ne nastane nepotrebna mrzlot med njima in narodom, kateremu bo posloval.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 6. oktobra 1900.

Pozor, volilci v Istri! Poročila, ki jih dobivamo od raznih strani Istre, naznajo z gotovostjo, da e. kr. oblasti jako hité s pripravami za volitve v državni zbor.

Gotovo po ukazu e. kr. namestništva so e. kr. okrajna glavarstva pozvala občinska glavarstva, naj izrečejo svoje menenje glede volilnih sekcij. Ista okrajna glavarstva so razposlala občinam tiskovine, v katerih naj napišejo volilce toliko za V. kolikor za kurijo kmečkih občin.

Nadalje so ista e. kr. okrajna glavarstva podala občinam uzorec, po katerih naj oglasijo dneve, ob katerih imajo biti liste razložene na upogled za eventualne reklamacije, in sicer tudi toliko za V., kolikor za kurijo kmečkih občin. Po teh uzorcih, vsaj nekaterih okrajnih glavarstev, bi se volilne liste imele razložiti med 15. in 22. oktobrom.

Volilne sekcije, ako niso že določene, se določajo in se konečno določijo v najkrajšem času. Sekcije, posebno za V. kurijo, se po zakonu lahko napravijo v vsaki občini, ki ima nad 1000 volilcev. Prirejajo jih okrajna glavarstva, zaslišavši menenje občinskih glavarstev. O tem se v nekaterih okrajnih strogo gre za tem, da se mesta oddelijo od zunanjih občin. Ako pa bi se v nekaterih okrajih tako delalo, moralo bi se v vseh, da ne bo prigovora radi pristranosti. Potrebno je to posebno tam, kjer so mesta jedne, občine pa druge narodnosti. Sekcije niso toliko potrebne tam, kjer so prebivalci jedne narodnosti, in kjer so središča občin pravo naravno središče za vse občanarje.

Občinska glavarstva izpolnjujejo gotovo že tiskovine toliko za V. kurijo, kolikor za kurijo kmetičkih občin. Hkratu pa ne morejo tega končati. Časa se hoče, da se izvrši to, ako se hoče, da bodo listine kolikor mogoče točne in popolne.

Da bi se to moglo storiti do 15. okt., se nam zdi skoro nemogoče. Ali tudi s tem treba računati, da se bo namreč sililo na to, da bodo liste volilcev do 15. oktobra dovršene in da bodo iste izložene od 15. do 22. okt. Za ta slučaj, s katerim se mora računati čaka veliko delo v najkrajšem času vse naše rodoljube širom vse Istre. Treba se nemudoma pripraviti na to, da se bo moglo listine popravljati. V dobi 8 dni, ko bodo liste, izložene imajo volilci pravico, da pregledajo iste in da jih — glasom neke ministerijalne naredbe — tudi preprišejo ter da reklamirajo proti onim, ki so bili vpisani v liste, da si nimajo pravice v to in za one, ki niso v listah, a imajo pravico do tega. Volilno pravico v V. kuriji imajo vsi oni možki, državljani avstrijski, stanujoči v dotični občini najmanj 6 mesecev, ki so dovršili 24 leto v času, ko so volitve razpisane.

V kuriji za kmečke občine imajo pravico biti volilci vsi oni državljani, ki — poleg ostalih zahtev — plačujejo najmanj 4 gld. (8 kron) direktnega davka.

Reklamacije proti onim, ki so vpisani v liste, a nimajo pravice, in za one, ki niso vpisani, a imajo pravico, imajo se uložiti na občinskem glavarstvu v roku 8 dni, določenih za to; opozarjamo torej naše povsodi, naj pazijo, za kedaj bo določen ta 8-dnevni rok, ker po tem roku ne bo koristilo reklamirati

tudi ob vseh pravicah, ki bi se jih imelo do tega. Reklamacijam treba priložiti tudi dokazila za to, kar se trdi, ako nito notorično, ali obče poznano.

Trentinci so ozlovoljeni. Kakor poroča »Neue Freie Presse« so trentinski Italijani sila ozlovoljeni, ker je vlada odklonila njih zahteve po samoupravi. Neka izjava, katero je baje sestavil bivši drž. poslanec Riccabona, naznanja, da bodo Italijani južnega Tirola nepretržno nadaljevali boj za samoupravo. Dr. Riccabona meni, da je nasprotstvo Nemcev provzročilo odklonitev od strani vlade. Ker pa mož ob enem žuga, da bodo tirolski Italijani iskali varstva v pridruženju k nemškimi narodnostim in eventualno k novi večini desnice, hiti dunajski list opričevati se, da Nemci niti niso bili v položaju, da bi mogli kaj vplivati in da s oodloku vlade izvedeli še le tedaj, kakor Italijani: iz uradnega lista v Innsbrucku.

Za nas pa je ta nov dokaz, da postaja pametnejim Italijanom — in to so tirolski — vedno bolj jasno, kako nezmisljena je bila dosedanja taktika Italijanov v parlamentu na Dunaju ravno z njih lastnega narodnega stališča!

Volilno gibanje na Štajerskem. V »Slovenskem Narodu« čitamo:

Slov. pol. društvo v Mariboru sklicalo je za večeraj v Narodni dom shod zaupnih mož, ki je bil precej dobro obiskan ter določil za državni zbor sledeče kandidate: za kmečke občine Maribor dosedanjega poslanca g. F. Robiča, za mestno skupino Maribor-Ptuj g. dr. Radoslava Pipuša, odvetnika v Mariboru, in za peto kurijo Maribor-Slovenji gradec, Lipnica-Feldbach g. J. Mlakarja, veleposestnika v Laporji. Ta mandat je imel doslej nemški klerikalec J. Kurz, ki je bil voljen vsled kompromisa Slovencev z nemškimi klerikaleci. Glede kandidate za kmečke občine Ptuj-Ljutomer ni shod ničesar ukrenil ter prepustil slov. pol. društvu »Pozor« v Ptuj, da imenuje kandidata. Istotako sklenilo se je stopiti glede ločene kandidate za peto kurijo v Celji s tamošnjim društvom »Naprej« v dogovor. Zaupniki so o ločno zahtevali, da novi poslanci v državnem zboru radikalno postopajo.

Tržaške vesti.

Izlet v Ljubljano. Iz ljubljanskih listov posnemamo, da se Ljubljana pripravlja, da najpristneje vsprejme svoje goste od sinje Adrije. Mestni magistrat razobesi na svojih poslopih zastave, a župan se je obrnil do posestnikov hiš s pozivom, naj store istotako »v znak veselja, da dospe toli veliko število obmejnih rodoljubov in rodoljubk posetit narodno središče Slovencev«! Vsprejema na kolodvoru se udeležijo tudi »Ljubljanski Sokol« in corpore. Operna predstava v gledališču prične že ob 6. uri, da bo potem tem več časa za prijateljski sestanek v »Narodnem domu«.

Slovenci! Kdo bi hotel — ako ni res zadržan — zamuditi tako divno bratsko slavo, tako priliko, ko more za tako nizek trošek poleteti v glavno mesto Slovenije! Vse hvale vredna je inicijativa ugledne dame slovenske za ta izlet in umetniško društvo v Ljubljani bo vedelo hvalo nam tržaškim Slovencev, ako so oni s tem obiskom podali impulz za obiskovanje umetniške razstave v masah od strani Slovencev po deželi. Prihitite torej, dajmo, da bo ta prvi poseben vlak na umetniško razstavo čim impozantnejši toliko po številu udeležencev, kolikor po njih navdušenju za sveto domovinsko stvar!

Opozarjamo še enkrat, da vlak odide ob 5 $\frac{1}{2}$ uri. Vsakdo naj pride raje malec poprej, da ne bo nepotrebnege pehanja.

Izleta v Ljubljano se udeležijo tudi deputacija »Velesile«, »Čitalnice« in »Gospodarskega društva« iz Škedenja.

Laško človekoljubje! Z ozirom na notico, priobčeno v večerajšnji št., v kateri smo povdarjali po vsej pravici, kako italijanski listi zahtevajo najrazsežnejšo, uprav razbrzdano slobodo za ljube goste iz bližnjega kraljestva, dočim bi za domačine Neitalijane pritrjevali in ploskali z obema rokama tudi najkrutejemu prosledovanju in kratenju vsake slobode v gibanju: bilo v narodnem, bilo v socialnem, bilo v gospodarskem in trgovskem življenju — z ozirom na to večerajšnjo notico hočemo danes, v še bolj ilustraciji človekoljubja in liberalizma laških politikov,

vprašati »Piccola«, kdaj je še izrekel le najrahljejo besedo graje na adresu nemških oblasti, katerih postopanje proti Poljakom in Čehom, ki si iščejo kruha in zaslužka v nemški državi, je tako nezaslišano kruto, da se žnjim niti primerjati ne da postopanje avstrijskih oblasti v Trstu nasproti italijanskim podanikom?! Kdaj je še izrekel »Piccolo« besedo graje na adresu nemških oblasti?! Nikoli! Narobe: kadar-koli poroča o izganjanju Poljakov in Čehov iz Prusije in nemških dežel sploh, piše tako, da je lahko umeti, kako soglaš s takim postopanjem! Niti v slučajih, ko so nemške oblasti, brez vsacega veljavnega vzroka in le pod golimi pretvezami, izgnale ljudi in njih družine, ki so bile že desetletja in desetletja naseljene v Nemčiji in so bili šteti med posedovalne sloje, niti v takih slučajih, ko so morale te družine od danes do jutri in brez pardona in odlašanja zapustiti vse svoje imetje: niti v takih slučajih se ni »Piccolo« nikdar spominjal načel humanitete, s katerimi meče okolo sebe vsikdar, kadar gre za njegove ljubljence!! To treba pibiti, da vidimo v pravi luči vso enostranost laškega človekoljubja!! In ravno danes zopet poroča v brzojavki iz Draždan, kako je ministerstvo Saksonsko naložilo svojim organom v obmejnih okrajih, naj ne dopuščajo, da bi se poljski in češki izseljenci tam naturalizirali, ter pristavlja — »Piccolo« namreč —, da se ta odredba opravičuje s potrebo, da se ohrani nemški značaj obmejnega ozemlja! »Piccolo« nima ni besede oporekanja proti takemu opravičevanju! No, če njemu zadošča tako opravičevanje, potem pa nima nobene pravice več oporekati izganjanju italijanskih podanikov iz Trsta! Kajti resnica je, da so ti italijanski podaniki stokrat bolj nevarni avstrijskemu značaju Trsta — in Trst je menda še pod Avstrijo — nego pa češki in poljski delavci nemškemu značaju Saksonske, kakor je tudi neoporečna resnica, da jih ni na svetu tako objestnih, tako izzi-valnih, tako intrigantnih, tako arogantnih in nasproti domačinom tako nevhvaležnih izseljencev, nego so ti laški priseljenci, ki uživajo gostoljubnost naših pokrajin in jedo kruh, katerega so domačini lačni!

Tako, zdaj je to laško človekoljubje postavljeno v pravo luč, da vidi vsakdo, kako — jednostransko je!!

Iz sv. Križa nam pišejo: Minolo nedeljo je bil med nami naš zastopnik v mestnem oziroma deželnem zboru tržaškem, gosp. dr. Gustav Gregorin. Prišel je med svoje volilce, da se pogovori žnjimi in da jim svetuje. Čuli smo lepih poukov in razmotrivanj o političkih in gospodarskih stvareh. Zlasti je bil pogovor, kako bi se dalo pomoči našemu ribištvu. Nasvet našega zastopnika je bil ta, da bi si ustvarili zadrugo, da ne bi bili tako odvisni od tujcev in da bi lažje konkurirali. Naši ribiči so se strinjali s tem predlogom. Gospod zastopnik se je obvestil o vseh drugih potrebah naših, katere hoče povdarjati v mestnem zboru. Uverili smo se torej, da ima naš gospod zastopnik najboljšo voljo, da bi nam pomagal in povspesoval naše koristi. Hvala mu iskrena v imenu vseh prebivalcev svetokriških!

Iz Škedenja nam pišejo: Večkrat že je bilo priloženo tudi v cenj. »Edinosti«, da se Slovenci malo brigajo za užgalice družbe sv. Cirila in Metoda. Tako je tudi pri nas. V narodni gostilni pri R. jih še danes ne vidimo, da si je tam shajališče Slovencev. Ne zadošča, da so v omari, marveč na mize treba žnjimi! Bil bi že čas. Posnemajmo naše nasprotnike!

Lloyd v Afriki. Dne 2. t. m. je odšel iz Lourenzo Marqueza proti Trstu parnik našega Lloyda »Styria«, ki je odprl linijo, katere do sedaj Lloydovi parniki niso rabili. S to prvo vožnjo je odvel v Evropo nad 500 dobrovoljcev iz Transvaala, mej katerimi je tudi več Burov.

Krifer v Trstu? Širi se govorica, da predsednik Transvaala v kratkem pride v Trst, od koder se takoj odpelje v Belgijo, kjer bo posvetovanje vseh v Evropi mučedih se transvaalskih diplomatov.

Ako ni komedija. Večraj so prišli v Trst trije Kalabriži, kateri pripovedujejo, da gredo peš okolo sveta, kar morajo dovršiti v 7 letih. Tu hočejo nabrati nekoliko drobiža, potem pojdejo naprej. Do kje da pojdejo, niti sami ne znajo, ali — nočejo povedati!

Šolske ustanove. Razpisanih je šest ustanov pok. bar. Reinelta in sicer ena 600 K za jurista; ena 600 K za tehnika; dve po 300 K za čva mladeniča, ki se učita na

kaki viši trgovski šoli; dve po 300 K za dva dijaka obrtniške šole; ena 300 K za srednješolca; dve za dva učenca meščanskih šol, ena 300 K za enega učiteljskega in ena 600 K za medicina.

Prošnje je doposlali borzni upravi v Trstu do 31. t. m. Treba pa tudi izkazati, da je prošilec rojen in pristojen v Trst, da je revnih starišev; nadalje treba predložiti šolska spričevala in izkaz, na kateri šoli je dotični sedaj upisan.

Dražbe premičnin. V poned. dne 8. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Solitario 20 in v ulici delle Acque 6, stroji in pohištvo; v ulici Sanità 8, dragocenosti; v ulici Ferriera 15, pohištvo; na Vrdeh 309, stroji, tehtnice, konjske oprave in voz; v ulici Ferriera 7, pohištvo in oprema za krème.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 17.8, ob 2. uri popoldne 23.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766.8 — Danes plima ob 7.46 predp. in ob 8.3 pop.; oseka ob 1.33 predpoludne in ob 2.6 popoldne.

»Zveza tržaške slovenske mladine« javlja svojim udom in vsem onim, ki se mislijo udeležiti plesa tega društva, da bo vsako nedeljo zvečer po navadni plesni vaji pouk v plesih »Česka beseda« in »Kolo«. Plesaleci obeh spolov, ki se mislijo udeleževati tega pouka, so naprošeni, naj to prijavijo povodom plesnih vaj v znani dvorani (ulica Rossetti št. 4) ali odboru, ali plesovodji, gosp. Umeku.

Vesti iz ostale Primorske.

× Gradnja istrske železnice. Iz Dekani nam pišejo dne 3. oktobra 1900: V torek, dne 2. t. m., vršila se je tu lepa in pomembna slovesnost. Vložil se je namreč prvi temeljni kamen tukajšnje železnične postaje. Okolo 5. ure popoldne zbralo se je na postajnem prostoru veliko ljudstva, vsi železnični delavci, gospod nadžupan dekanski, Iv. Mahnič, občinski svetovalec Lovro Grižon, občinski tajnik g. I. Bubnič in dekanska godba. Ob 5. popoldne pripeljali so se na slavnostni prostor, odičeni z narodnimi in cesarskimi zastavami, sledeči gospodje: C. kr. viši železnični nadzornik Wach, železnični stavbenik Pola, viši inženir Schindler, e. in k. stotnik Koeh, stavbeni podjetnik Steinmetz, viši finančni nadkomisar Lampl, več dam in še drugih odličnih gospodov.

Ko so imenovana gospoda podpisali spominsko listino, sestavljeno v slovenskem jeziku, spregovoril je g. nadinženir Schindler kratek a lep slavnostni govor, koncem katerega je zaklical trikratni »živio!« presvitlemu cesarju. Zbrano občinstvo je navdušeno zaorilo mogočen »živio« našemu vladarju, godba je zasvirala cesarsko himno, katero so navzoči poslušali stojé in razoglavi in topiči so gromeli. — Na to je gospod nadžupan I. Mahnič vložil v pripravljeni temeljni kamen spominsko listino, katero je v slovenskem jeziku sestavil in navzočemu občinstvu prečital g. Bubnič, nekoliko sedaj tekočega denarja (1 h, 2 h, 10 h, 20 h, 1 K, 2 K), eno skatljico Ciril-Metodovih užgalic za Istro in po en list »Edinosti« in »Naše Sloge«.

Po dovršenem vzdianju temeljnega kamena je godba intonirala naš veličastni »Naprej« in občinstvo je zopet navdušeno zaorilo naš »živio«, da je daleč odmevalo. Gospod stavbeni podjetnik Steinmetz je pogostil vse železnične delavce, kateri so istega popoldne imeli praznik. Stavbeni voditelj železnične proge g. Pola je zgoraj imenovane gospode in dame povabil na krasen in zanimiv banket, pri katerem je bilo izrečenih lepih napitnic, tako n. pr. g. Schindlerju (Čeh), gosp. Pola, g. Koehu (Slovenec), gospodu Wachu (Čeh), gospodu Tomasinu (dalm. Hrvat), nadžupanu Mahniču itd.

Pelo se je tudi, in sicer skoraj v vseh slovanskih jezikih: slovenski (največ), hrvatsko-srbski, češki, bolgarski, a uprav očarala naš je gosa Steinmetzova (Poljakinja) z otožnomilo, krasno poljsko pesnijo. Na to je gosp. e. kr. viši železnični inšpektor Wach napil nežnemu spolu, posebno pa preljubeznivi gospi Steinmetzovi, kateri gre vsa zahvala za tako zabaven in krasen večer.

Pred ločitvijo smo še skupno zapeli cesarsko himno ter se vrnili vsak na svoj dom v nadi, da nam bodoča železnica donese velikih koristi v kulturnem in gmotnem oziru.

Konečno naj omenim, da se je še istega večera odposlalo zahvalne brzojavke: gospodu železničnemu ministru Witteku, ministerjalnemu svetniku Dopplerju in dvornemu svetniku Šukljeju, kateri gospodje so pripomogli, da dobe Dekani tako lepo in veliko postajo. — Tudi gg. Schindler, Pola in Steimetz morejo biti gotovi simpatije in srčne hvaležnosti od strani Dekanskih občanov. Živeli!

× Pusta šala. Iz Sežane nam pišejo dne 5. t. m.: Pod zgornjim naslovom čitali smo v včerajšnji »Triester Zeitung« to-le notico: »Te dni je e. kr. okrajni glavar v Se-prejel anonimen list, v katerem se mu žuga, da ga umore anarhisti. Da-si se ume samo ob sebi, da se ne treba ozirati na to pusto šalo, je vredno omeniti, da je anonimni pisec, katerega je vsled strinjajočih se okolišnosti nedvojbeno iskati v Sežani, po svoji lastni navedbi storil to v imenu drugov Lucehenjevih. Sodbo o takem postopanju prepuščamo čitatelju. Nam se zdi, da more kaj takega izvirati le iz surovosti in pomanjkanja pietete propalce«.

Tako »Triester Zeitung«. — Tudi mi Sežane, kakor mora vsaki pošteni, soglašamo, da je omenjeni čin pusta šala, ako je šala. Nikakor pa ne moremo soglašati s tem, da »Triester Zeitung« brez vsakega najmanjšega dokaza blati poštnje Sežancev z apodiktčno trditvijo, da je oni pretilen list brezdvomno pisal kak Sežanec. To je malo preveč. Ako je omenjeno pismo pusta šala, je pa opazka »Triester Zeitung-e« glede Sežancev naravnost nesramnost, katere ne bi bil nikdo pričakoval od oficijoznega lista.

Stvar je po meneju Sežancev prav preprosta. Za časa potovanja našega cesarja na Goriškem je bilo v sežanskih zaporih zaprtih več sumljivih tujcev, katere so izpustili iz zapore po odhodu cesarjevem. Kaj je naravnost nego da se je tak »anarhist«, pričešni na slobodo, maščeval po svoje na gori omenjeni način. Perfidna opazka »Triester Zeitung-e« je opravičeno ogorčila pošteno prebivalstvo sežansko.

Vesti iz Kranjske.

* Olikovanje. Jury svetovne razstave v Parizu je ravnatelj e. kr. obrtnih strokovnih šol v Ljubljani, gop. Ivana Šubicu kot sodniku pri kolektivni razstavi specialnega komiteja za gozdarstvo in lesno trgovino podelila srebrno svetinjo. Navedena kolektivna razstava pa je v celoti dobila najvišje odlikovanje Grand prix. — Deželni muzej kranjski je dobil na razstavi Grand prix in sicer za ribe, ki jih je prepariral muzejski asistent g. Schulz. Ta je kot sodnik kolektivne razstave za gozdarstvo in lesno trgovino dobil bronasto svetinjo.

* V Škocijanu na Dolenjskem so osnovali novo gasilno društvo.

* Ubil se je posestnik Simon Slapar iz Gradišča v občini Kolovrat. Padel je z drevesa.

Štajerske vesti.

— Tudi Štajarci prirede poseben vlak na umetniško razstavo v Ljubljani. Izlet bo v nedeljo dne 21. t. m.

— Na Štajarskem ne obiskuje ljudskih šol izmed 500 slovenskih otrok po 17, izmed 500 nemških otrok pa samo eden. To je najjasnejši dokaz, da dežela skrbi tudi v tem oziru bolj za Nemce nego za Slovence.

— Hijene! Ni še dolgo, ko se je zgrazala »bruma« vahtarica, ker so nekateri slovenski listi zapisali, da samomorilec Rakuski ni bil normalne pameti. Tačas je tako hinavka javkala, da se neha po smrti vsa politična nasprotstva. Sedaj pa, ko je zaslužni, mirni in tolerantni g. notar Kačič v Šostanju zatisnil po hudih mukah trudne oči, blati imenovana eunja pokojnika z najpodlejšim natolcevanjem, ko piše: »Kačič se je pokazal posebno prejšna leta fanatičnega nemcežrea, v ostalem pa je bil popolnoma brezpomemben«. Sram vas bilo lačne hijene, ki žrete mrtvega ob odprtem grobu! Fej!

— Letošnji gostje na Slatini. Do 30. septembra obiskalo je kopališče rogaško Slatino 1953 strank z 2902 osebama. Od teh jih je bilo: iz Ogerske 1143, Štajarske 604, Hrvaške in Slavonije 539, Spodnje in Gornje Avstrije 278, Primorskega in Trsta 108, Koroške 38, Kranjske 38, Dalmacije 26, Češko in Moravske 17, Tirolske

4, Galicije 2, Srbije 28, Italije in Amerike po 9, Turške 8, Švice 4, Francoske 3, Nemčije in Rumunije po 2, Azije, Angleške in Črne gore po 1 oseba. Iz te razdelitve vidimo, da vzdržujejo deželno kopališče na Slatini po večini Slovani, kajti med gosti iz Ogerske je bila najmanj tretjina Slovanov. Vendar je uredba taka, kakor da je iz Nemčije 2000 gostov, ne pa le — dve osebi.

Razne vesti.

Da maščuje mater je potoval 2000 milj bogati živinorej Frank Alling iz Tacome in pretepel v hotelu Nelson v Rockfortu svojega svaka Filipa Dankyja. V hotelu se je z napačnim imenom vpisal, poslal Dankyju pismo, s katerim ga je povabil v hotel zaradi »kupčije«. Na mostovžu hotela sta se srečala, Alling je vzel iz žepa volovsko žilo ter udaril toliko časa po svojem svaku, da se je zgrudil. »Potoval sem 2000 milj daleč, da ga pošteno naklestim, ker je obrekoval svojo mater«, rekel je Alling prisotnim gledalcem. Svaka se nista videla že 25 let, in 45 let je minolo, odkar je bil Alling v Rockfortu. Oba sta stara 70 let. Da, tudi v Ameriki je še nekaj idealistov.

Tatvina v Vatikanu. Listi pišejo o velikih tatvinah, izvršeni nedavno v Vatikanu. Uvela se je ostra preiskava. Pozapri so baje že nekoliko oseb, mej temi nekega kovača in nekega zidarja. Ni pa vse gotovo, kar listi pišejo. — Primanjkuje baje nekoliko deset-tisočakov.

Mejnarodni unikum. Ravnatelj poljskega gledališča v Poznanju angažoval je pred nekaj dnevi igralca Štefana Lochman, o katerem se po vsej pravici more reči, da je mejnarodni unikum. Lochman rodil se je namreč v Drenopolji na Bolgarskem od očeta Turka in matere Rusinje, ter je francoski podanik, da-si francoske dežele niti videl ni. Za čast podanika francoske dežele zahvaliti se ima svojemu očetu, kateri je v Drenopolji bil v službi pri francoskem konzulatu. Izvršil je Lochman šolo v Bukovini ter je popolno poljsko vzgojen. Ta zavidanja vredni Lochman je torej poljski igralec z nemškimi imenom, francoski podanik, sin Turčina in Rusinje in v bolgarski deželi rojen.

60.000 kron znaša glavni dobiček invalidne loterije, kateri se izplača z 20% odbitkom v gotovini. — Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje dne 10. novembra 1900.

Brzojavna poročila.

Laško odposlanstvo. BUKAREŠTA 5. (K. B.) Laško odposlanstvo, kateremu je naloga, da kralju pri-javi nastop vladanja kralja Viktorja Emanuela, je došlo semkaj. Vsprejeto bo v grajski Peleš.

Ustaja na Kitajskem. KOLONJA 4. (K. B.) Iz Berolina n- znanjajo, da je ministerstvo za zunanje stvar-j pr jele neko francosko noto.

LONDON 5. (K. B.) »Reuter« javlja iz Tienčina: Jutri nastopi Li-Hung-Čang potovanje v Peking. Spremljajo ga en ruski general, jedna stražna četica in njegova osebna straža.

NEW-YORK 5. (K. B.) »Reuter« javlja iz Pekinga 30. sept.: Amerikanske čete so odpotovale v sredo. Pomorsčaki so odšli v Tienčín. V kratkem bo sledil 14. polk.

WASHINGTON 5. »Reuter« javlja: Glede na razglas carja Kvangsu-a o kazno-vanju vstajnikov, se je včeraj naznanilo ki-tajskemu poslaniku, da bi moral predsednik jako obžalovati, ako bi princ Tuan, katerega sploh smatra ves svet vodjem vseh vstajni-kov, ušel kazni.

WASHINGTON 5. (K. B.) (Reuter). Tukaj sodijo, da je nota, ki jo je nemški upravitelj predložil tajniku Hay-u, jako važna, ker dokazuje jedinstvo mej Nemčijo in Združenimi državami glede na daljnega po-stopanja. To jedinstvo se je doseglo po mno-gih pogovorih nemškega upravitelja z držav-nim tajnikom.

Želje Nemčije, naj bi [diplomacija v Pe-kingu gledala na to, da bodo krivci v res-nici kaznovani, so bile priobčene predsedniku Kinley-u, kateri jim je popolnoma pritrdil. Državni tajnik Hay je še danes napisal noto, katero je odposlal v Berolin. Upanje je, da ta nota zadovolji v Berolinu ter provzroči novo vez mej obema vladama.

LONDON 6. (K. B.) »Daily Chronicle« javlja iz Washingtona: Vlada Združenih držav je predlagala vlastim, naj bi se kitaj-skega cesarja pregovorilo, da se vrne v Pe-king ter da sestavi ministerstvo, ki bi bilo naklonjeno napredku in potrebnim reformam. Nadalje naj bi cesar izdal razglas, da je iz-gubila cesarica-vdova vsa dostojanstva. Ce-saričinih spletkarij naj bi cesarja branili ba-joneti čet civiliziranih vlastij. Vlada Zdru-ženih držav zahteva odločno, da princea Tuana usmrté.

LONDON 6. (K. B.) Kakor so brzoja-vili iz Shanghai »Timesu«, naznanja kitaj-ska vlada preselitev dvora iz Taiuenfu-a v Singanfu.

Trgovina in promet.

Veliki napredek

»Tržaške posojilnice in hranilnice« (registro-vane zadruge z omejenim poroštvom) nam označujejo sledeče številke: Promet 30. sept. t. l. je znašal K 4.277.538-46; vse lansko pa K 4.196.054-12; torej je letos v 9 mese-cih K 81.484-34 več, nego vse lansko leto, oziroma K 1.211.137-74 več, nego lansko leto v istem času.

Tak lep napredek mora veseliti ne samo nas tržaške Slovence, ki vidimo v tem na-šem zavodu našo diko, naš ponos, ampak vsacega človeka, ki se peča z gospodarstvom in ve, kako težko je ustanoviti denarni za-vod in še težje ga povzdigniti na tako sto-pinjo, in to v mestu, kjer je polno konku-rence in kjer nam nasprotujejo od vseh strani in odgovarjajo ljudstvo, posebno pa službenke in druge posle, da naj nikar ne vlagajo tukaj denarja. Slovence in Slovenke! Le pridno obiskujte naš zavod in nabirajte ter spravljajte denar!

Vlaga se lahko tudi v malih zneskih od 1 krone! Iz malega raste veliko!

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred. Kolonijalno blago:

		za 50 kg. v kronah.
Kava:	Santos I.	104.—
	II.	96.—
	Rio I.	102.—
	II.	96.—
	Santos in Rio lavé I.	120.—
	II.	—
	Laguaira lavé I.	138.—
	Laguaira lavé II.	119.—
	Maracaibo	114.—
	Guatemala	166.—
	S. Salvador	121.—
	Costarica	141.—
	Portorico	155.—
	S. Domingo	113.—
	Jamaica	—
	Malabar Plant	159.—
	Java W. J. B.	186.—
	Moka	155.—
Poper:	Singapore	98.50
	Penang	93.—
	Tellichery	97.—
	beli	141.—
Piment:		62.—
Sladka škorja:	(cimet)	88.—
	electa	92.—
Riž:	italijanski	18.—23.50
	Indijski	10.25 15.50
	Japonski	15.—17.—

Južno sadje:

Rožiči:	(novi)	12.—12.50
Datliji:		—
Smokve:	(Calamata) v vencih novi	16.—16.50
	proste	19.50 26.50
	puljsko (Puglia)	—
	smirnske (v skatljicah)	36.50 46.50
Mandeljni:	sladki I. Bari novi	153.—
Lešniki:	siciljski	—
	istrski	55.—
	levantinski olupljeni	90.—93.—
Suho grozdje	(cibibe): Elemé	45.—64.—
	Sultanine	70.—83.—
	iz Perzije	—
	črne Cismé	33.50 —
	Morea	—
	Lipari	—
Pomeranče	(zaboj)	—
	Puglia (zaboj)	—
Limone		6.—17.—
Olje	oljinko italijansko I. Bari	78.—84.—
	albansko	—
	dalmatinsko	40.—42.—
	bombaževa ameriškansko	36.50 39.50
	bombaževa angleško	—
	sesamovo	53.—

„Gospodarsko društvo na Kontovelju“ išče

krčmarja

s kaveijo 500 kron. Pismene ponudbe naj se pošljejo odboru omenjenega društva najkasneje do 15. oktobra t. l.

Krčmar bo imel prosto stanovanje in bo dobival pogojeni zaslužek od litra.

Dr. A. Záhorský

javlja svojim klientom, da zopet ordi-nira od 9.—11. predp. in od 2.—4. pop. vsaki dan v ulici Carintia št. 8.

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Senzacionalna novost! Petrolejska svetilnica z nepregorljivo lučjo „PITTNER“

Ima te-le ugodnosti: Pritrditi se jo zamore na vsako jabolko svetilnice, ki ima obroč in vijake v premerju 4 cm. Sestava in uporaba zelo preprosta. Gori ne da bi se napravile saje, brez smradu in nevarnosti, plamen briljanten in bel ter močan za približno 80 sveč. En liter na-vadnega petroleja zadošča za 15 do 16 ur, kar ne pomenja le velikega čudovi-tega vspeha, ampak tudi veliko prihranitev.

Prospekti gratis in franko.

ALFRED LENNER, DUNAJ
VII. Schottenfeldgasse št. 56.

Glavni zastopnik za Trst, Istro, Dalmacijo in Bosno-Hercegovino:

Karol Franz, Trst, via Acquedotto.

Zastopniki

se iščejo za neko epohalno ameriškansko novost, katera se zamore prav lahko in igranje prodajati. Predmet je v Ameriki v obče razširjen in zadobiva tudi v Nemčiji velik odmev. Cenjene ponudbe pod H. 6. 10.000 na Hasenstein & Vogler A. G., Frankfurt a. M.

Išče se mladenič.

Kakor vajence se išče inteligentni okoli 15-leten mladenič z dežele, kateri bo vdobilval skozi 4 letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko. Pogodba se sklene po pre-teku enomesečne poskušnje. Ponudbe: **Henrik Bremitz, c. kr. dvorni zalagatelj glasovirjev** v Trstu, Borzni trg št. 9.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Opošiljatev je poštne prosta.
Prezema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-vrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih del. **Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 11.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

**Rujav, pristen, navaden
angleški sladkor**
dobiva se edino v moji zalogi ter ga prodajam po zelo ugodnih cenah. Pri-poročam se
Anton Godnig,
trgovec, Via Nuova.
Paziti na ponarejanja.

Izurjenega stenografa
sprejmeta odvetnika dr. Abram in dr. Rybář v Trstu.

Mladenič

krepak in dobrosrčen, zmožen tudi italijanskega ali nemškega jezika, sprejme se za hišna opravila takoj v službo. Obrniti se je na »Tržaško podporno in bralno društvo, Stadion 19 I. nad.

Hiša na prodaj.

V Sežani se proda hiša št. 180, na lepem kraju ob cesti, pripravna za vsako obrt, za prodajalnice ali kavarno, kakor je že bila v nji nad 30 let. Natančne pogoje se izve pri g. Andreju Mislej v Sežani.

Objava odpredaja.

Podpisani se častim naznanjati slav. občinstvu, da odprem z jutrajšnjim dnem

Restaurant „Alla Posta“

pod Lloydovo palačo
na poštne trgu št. 1

ter si bom prizadeval, da bo lokal vedno preskrbljen z jedili in pijačo prve vrste kakor tudi zagotovljam točno postrežbo.

V novem lokalu se bo točilo samo Dreherjevo in Plzensko pivo.

Nadejaje se mnogobrojne udeležbe, beleži udani

Anton Bernkopf,
lastnik.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovanska čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.

Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poslano hranilnični račun 816.004.

Staro in preskušeno sredstvo (masilo) za jačanje in krepljenje kite in mišice človeškega života je

Kwizde fluid

Znamka kača (tekočina proti trganju) To tekočino rabijo hribolazci, kolesarji in jezdecji z vspehom za ojačanje in okrepljenje po velikih naporih. Cena 1 steklenice 1 gld., 1/2 steklenice 60 nt. ter se dobi pristna v vseh lekarnah.

Glavna zaloga v okrožni lekarni v Korneuburgu pri Dunaju.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na uknjižbo po 5 1/2%.

Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000. Poštno-hran. račun št. 837.315.

Martin Marc

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo gostilno

„All'antica lavandaia“

ulica Industria št. 39. pri Sv. Jakobu;

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Koslerjevo pivo.

Izvrstna kuhinja, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za jesen in zimo in sicer: sukno za moške in ženske obleke, flanelo, perkal za obleke in bluže v najnovijem risanju, barvan in bel barhent, piket za perilo, majo od volne in bombaža, odeje s podvleko ali volne itd. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, ovratniki in ovratnice najnovije mode, namizni beli in barvani prti; bela in barvana zagrinjala na meter ali izgotovljena.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najuljudneje

M. Aite.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti uknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom polonice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Kathreiner

je samo pravi v znanih
Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
bode z veseljem in z vedno raztočnem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner-Kneippova sladna kava
je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

One naše gosp. kupce ki pošiljajo po blagó z vozom, prosimo naj opozorijo voznike

da smo se preselili v ulico **Commerciale št. 3** (v bližini dobro poznane kavarne Fabris.)

J. PIPAN & C.o

Zaloga kave, riža in olja.

Malinčev sirup

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti

papeža,

se prireja kar najskrbnejše iz dišočih goških ma inovih jagodih v srebrnem kotlu s pomočjo para in je torej najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti ter naj se ne zamenjava z malinovim sokom, ki je v prodaji in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1-30. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr. ter se 1 kilo zaračuna z K 1-10. 105 kilogr. = 100 kron. Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji protipovzetju z K 5-30.

Razpis službe.

Razpisuje se služba tajnika-organista z letno plačo 1000 kron oziroma tajnika z letno plačo 800 kron.

Zahteva se popolna spretnost v tajništvu in znanje slovenskega jezika.

Komen, dné 23. septembra 1900.

Županstvo Komen.

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3—, in 4-20

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto,

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefir in oxford, lawn-tennis, satine's gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijalitete vsake vrste, rokovic iz svile, niti in kože, dežnikov.

Velik izbor

perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ul. Sv. Antona št. 1. — V TRSTU

Na zahtevanje

odposljejo se uzorci z dotičnimi cenami pošt. prosto

Najino zahvalo

izrekava prav toplo vsem nama naklonjenim poznanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa velespoštovanemu ženstvu, katero s tako odločnostjo po vseh prodajalnicah najine testenine zahteva.

Z vsem spoštovanjem

Žnideršič & Valenčič

II. Bistrica oktober 1900.

Vojaških invalidov velika

Zadnji mesec

zlata in srebrna loterija

Glavni dobitek: **60.000 KRON**

v gotovini z 20% odbitkom.

INVALIDNE SREČKE PO 1 KRONO

PRIPOROČAJO: Josip Bolaffio, Mandl & C.ie, Mercurio Triestino, Ign. Neumann, Henrik Schieffmann.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.